

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 6. november 2006
Kontor: Sundhedspolitisk kt.
J.nr.: 2006-12180-55
Sagsbeh.: TK
Fil-navn: Dokument 5

**Besvarelse af spørgsmål nr. 40 (Alm. del), som Folke-
tingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og
sundhedsministeren den 27. oktober 2006**

Spørgsmål 40:

"Finder ministeren, at der i praksis er problemer med efterlevelse af reglerne om, at en skriftlig donortilmelding kun kan ændres af pårørende ved donors positive tilkendegivelse herom, og finder ministeren i givet fald, at en revurdering af loven er påkrævet."

Svar:

Jeg har bedt Sundhedsstyrelsen undersøge, om der i praksis er problemer med efterlevelse af reglerne om, at en skriftlig donortilmelding kun kan ændres af pårørende ved donors positive tilkendegivelse herom.

Sundhedsstyrelsen har inden for svarfristen haft kontakt til tre af landets 5 neurointensive afdelinger (Århus, Odense og Glostrup) samt de tre transplantationskoordinatorfunktioner. Svaret herfra har været, at der i praksis ikke er problemer med efterlevelse af ovennævnte regler, og at man derfra ikke finder noget behov for ændring af reglerne.

Det fremgår af rundspørgen, at selv om alle mere eller mindre spørger til de pårørendes indstilling i de ofte dybe samtaler, som ligger til grund for donation, har ingen af dem, Sundhedsstyrelsen har talt med, oplevet disse konflikter. Det fremgår ligeledes, at i helt særlige tilfælde kan de pårørende have en anden holdning end afdøde, mest fordi afdødes holdning ikke var kendt af de pårørende – men ved samtaler vendes situationen til opbakning til afdødes synspunkt.

I forbindelse med lovændringen i 2001 blev der taget stilling til, hvad der i givet fald skal ske, hvis de pårørende opretholder modstand til donation uagtet afdødes holdning. Der blev ikke ved lovændringen fastsat sanktioner mod hverken pårørende eller personale i tilfælde af, at donation undlades på trods af reglerne om, at de pårørende ikke kan modsætte sig afdødes bestemmelse. Det præciseredes i bemærkningerne til lovforslaget, at der således ikke vil blive anvendt magt imod pårørende, som alligevel modsætter sig afdødes skriftlige bestemmelse, ligesom det forudsættes, at det ikke får konsekvenser for personalet, såfremt man på grund af de pårørendes modstand undlader donation.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det forventes, at de pårørende også i fremtiden informeres om afdødes indstilling for eller imod organdonation. Den afdøde kan f.eks. senere have ændret en tidligere skriftligt tilkendegivet holdning. Måske findes der et nyere donorkort end det, der evt. er registreret i donorregisteret. De pårørende oplyses samtidig om deres pligt til at respektere afdødes skriftligt tilkendegivne holdning. I de tilfælde, hvor en afdød skriftligt har tilkendegivet, at de pårørendes accept skal foreligge, forudsættes det, at de pårørende informeres og oplyses om afdødes ønske. Såfremt de pårørende i et sådant tilfælde modsætter sig organdonation, forudsættes denne ikke at finde sted.

Der er således ikke ud fra de indhentede oplysninger uoverensstemmelse mellem praksis og de fastsatte bestemmelser, herunder det i bemærkningerne forudsatte. Jeg synes bestemmelserne og de tilknyttede bemærkninger på en fin måde afvejer de etiske hensyn, der også må tages i forbindelse med transplantation. Bestemmelserne giver anledning til en rimelig afvejning mellem på den ene side hensynet til den enkeltes integritet og selvbestemmelse, der respekteres, og på den anden side hensynet til organmodtager og de pårørende. Jeg finder derfor ikke, der er grundlag for at ændre reglerne på dette punkt.